

På Mjölakens dag presenterades delar av en enkät bland mjölkföretagare som LRF Mjolk gjorde i höstas. Syftet med enkäten var bland annat att identifiera problem och hinder som mjölkföretagare upplever när de vill växa.

Text & foto: Ann Christin Olsson

Enkät: Brist på mark är största hindret

PÅ EN ÖPPEN FRÅGA om problem och hinder vid utvecklingen av mjölkföretagen kom brist på mark och areal på första plats och på andra plats mjölkpris och lönsamhet. De fick också gradera hur stort problem de tyckte att olika frågor var för gårdens utveckling. Där listades lagar, regler och kontroller högst följt av osäkerhet kring den framtida jordbrukspolitiken

- Tvärvillkor och regler för tillståndsplikt och miljökonsekvensbeskrivning kom överst. När de fick gradera vilka regler som är störst hinder kom betet på sjunde plats, säger Malin Hagbardsson, LRF Mjolk.

På Mjölakens dag lyfte dock flera mjölkbönder fram just betet som ett stort hinder, se också artikel sidorna 49 och 51.

I ENKÄTEN ANGAV 53 procent att de tyckte att framtidsutsikterna för mjölkföretaget var bra eller mycket bra under de kommande tre åren. Generellt var de som var yngre och hade en lägre andel arrende, mer positiva. 40 procent uppgav

● Malin Hagbardsson.

att de troligen planerar att bygga de kommande fem till tio åren.

Yngre, större och ekologiska var mer investeringsvilliga. Bland de som haft byggplaner, men valt att inte gå vidare, var det vanligaste skälet lönsamheten och mjölkpriset.

- Processen kring investeringsstöd upplevdes som ett mycket större problem än förprovningarna när det gäller handläggningstid.

När det gäller önskemål på myndigheternas

KORT OM LRF MJÖLKS ENKÄT:

- 300 mjölkbönders svar ingår. De som skulle sluta med mjölkproduktion ingick ej.
- Slumpmässigt utvalda gårdar.
- Genomfördes 26 oktober till 17 november.
- I genomsnitt var mjölkföretagarna 50 år och hade 108 kor. 19 procent eko, 57 procent arrende. 32 procent uppbundet, 43 procent robot eller karusell och 30 procent grop.

agerande önskades att de hade en större insikt och förståelse för mjölkföretagarnas förutsättningar och att de ska bli snabbare på att betala ut stöd och ersättningar.

ENKÄTEN GER EN ganska positiv bild av synen på framtiden, något hon menar stämmer överens med den bild som vårens Lantbruksbarometer ger. När LRF Mjölks enkät gjordes var mjölkpriset högre, vilket kan påverka resultatet. 📌

”När de fick gradera störst hinder kom betet på sjunde plats.”

Malin Hagbardsson

En betesenkät i Facebook-gruppen Mjolkdebatten visar att en majoritet vill ha bort beteskravet för att öppna för möjligheten att få ersättning för betet.

Text & foto: Ann Christin Olsson

Flera vill ha bort beteskravet

- **VISST, I DEN GRUPPEN** blir det inte rättvisande med urvalet, men enkäten visar att de som säger att betet inte är en fråga har fel, säger Mats Ekström, mjölkföretagare i Lojsta på Gotland, som lade ut enkäten i gruppen Mjolkdebatten.

Han tycker att frågan är extra viktig att lyfta nu då LRF på Riksförbundsstämman i maj ska presentera ett internt arbete hur man ställer sig till djurskyddslagen. Han får hela tiden höra från deras håll att det inte finns något stöd bland bönderna för att ta bort beteskravet.

- Det finns ett stöd bland oss mjölkbönder att beteslagen ska ändras. Det finns också en stor frustration att frågan lyfts gång på gång, men inget händer.

● Mats Ekström.

Facebook-enkäten

Enkät i gruppen Mjolkdebatten på Facebook, totalt 335 röster:

- Ta bort beteskravet så vi kan få mer betalt för betet: 267 röster
- Behåll beteskravet som det är idag: 47 röster
- Ta bort beteskravet så korna kan hållas inne: 12 röster
- Övriga förslag: 9 röster

NÄR LRF MJÖLKI en enkät, se sidan 50, frågar om vad man upplever som största hinder på den egna gården, menar han att det inte är så konstigt att det blir tillgången på mark som kommer upp först. Hade man istället frågat vad som är det största hindret för svensk mjölkproduktions konkurrenskraft, menar han att en högre andel skulle svarat beteskravet.

Det är en fråga som engagerar stort. Han lade upp inlägget den 15 mars och i början av april hade 325 personer röstat och inlägget fått 779 kommentarer. 83 procent röstade för något av de två alternativen att ta bort beteskravet, de flesta med motiveringen att kunna få mer betalt för mjölken.

HAN ÄR OCKSÅ förtroendevald i Arla, ett mejeriföretag som i år inför betesersättning för den tid som korna är på bete utöver det lagstadgade kravet. Med ett slopat beteskrav menar han att möjligheten öppnas för att ersätta bete fullt ut.

- De som är större och framtidens mjölkbönder vill i större utsträckning ha bort beteskravet. Men inte för att kunna ha korna inne, utan för att kunna få ersättning för att ha korna på betet. 📌